

2009. a põhikooli inglise keele lõpueksami tulemuste analüüs

1. Eksamitöö tulemuste üldandmed

Põhikooli inglise keele lõpueksami valis tänavu 4272 õpilast. Eksami keskmine tulemus oli 62,6 punkti ehk 83,4% (vaata võrdlust eelmiste aastatega – tabel 1). Käesolev analüüs valmis tuginedes valimile, millesse kuulus 1082 õpilase eksamitööd. Valimi moodustasid 54,3% ulatuses poisid ja 45,7% ulatuses tüdrukud.

Tabel 1. Üldstatistika nelja aasta lõikes

aasta	valimi suurus	maksimaalne tulemus	minimaalne tulemus	keskmine tulemus	keskmine sooritusprotsent	keskmine hinne
2006	1082	75	0	61,9	83,0%	4,3
2007	4809	75	0	59,6	79,4%	4,0
2008	4705	75	16	61,6	82,1%	4,2
2009	1082	75	20	62,6	83,4%	4,3

Eelmise aasta keskmise tulemusega võrreldes on 2009. aasta inglise keele põhikooli eksami keskmine pisut kõrgem, olles võrreldav 2006. aasta raskusastmega. Keskmine eksamihinne sellel aastal oli 4,3 (vrd 2008. a 4,2), neist poiste keskmine eksamihinne oli 4,2 ja tüdrukutel 4,3. Eksami sooritanud õpilaste keskmine aastahinne oli 4,3 (2008. a 4,2), poistel oli keskmine aastahinne 4,1 ja tüdrukutel 4,5 (2008. a vastavalt 4,0 ja 4,4). Hindele „4–5” sooritas eksami 87% (vrd 2008. a 85,6%) ja positiivse hinde sai 99,6% (vrd 2008. a 99,9%) õpilastest. Seega sai mitterahuldava hinde ainult 0,4% (vrd 2008. a 0,1%) eksaminandidest, mis on väga hea tulemus. Eesti ja vene õppekeelega koolide edukusprotsent oli suhteliselt sarnane (eesti õppekeelega 99,6% ja vene õppekeelega lausa 100%), kuid suurem oli erinevus kvaliteedis (hindele „4–5” eksami sooritanud õpilaste protsent eesti õppekeelega koolides oli 87,4 ja vene õppekeelega koolides 73,6).

Tabel 2. Lõpueksami tulemused kooli asukoha järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	297	27,45	62,35	83,13	20	65	75	8,9
suurlinn	198	18,3	64,3	85,7	38	66	75	7,7

teeninduspiirkonnata koolid	75	6,9	66,2	88,2	38	68	75	8,4
valla- ja väikelinnakoolid	489	45,2	62	82,6	28	64	74	9,3
õhtukoolid	23	2,1	46,6	68,6	22	54	70	11,1
kokku	1082	100	62,6	83,4	20	65	75	9,1

Vastavalt kooli asukohatüübile sooritasid eksami kõige paremini teeninduspiirkonnata koolide õpilased (keskmine tulemus 88,2%), veidi madalam oli keskmine tulemus valla- ja väikelinnakoolidel (82,6%), kuhu kuulus proportsionaalselt ka kõige suurem osa tänavusse valimisse kaasatud eksaminandidest (45,2%). Suurlinna koole on valimis 18,3%, kus keskmiseks osutus 85,7%, mis on veidi kõrgem tulemus võrreldes maakonnakeskuste keskmisega (83,1%).

Vastavalt koolitüübile oli kõrgeim keskmine eksamitulemus gümnaasiumitel (84,4%), põhikoolidel oli see veidi madalam (81,6%) ja õhtukoolidel märgatavalt madalam (68,6%).

Tabel 3. Lõpueksami tulemused kooli tüübi järgi

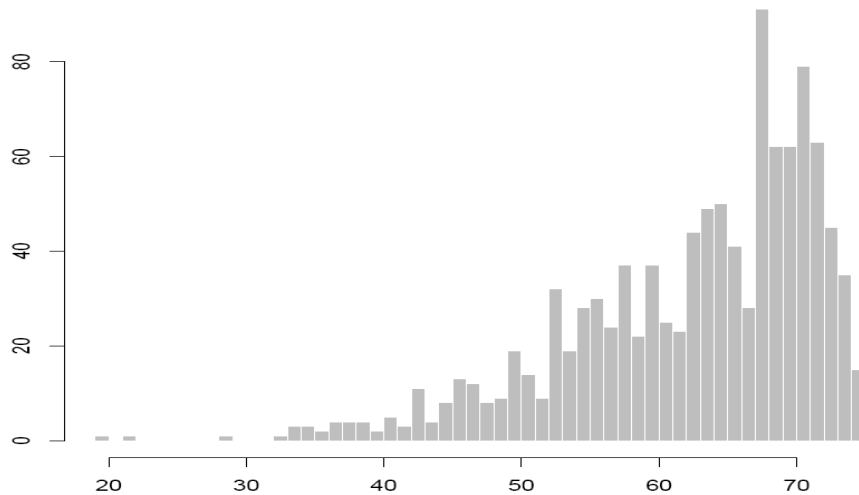
	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	15	1,4	54,9	73,2	39	58	68	8,1
lasteaed-põhikool	32	3	62,9	83,9	42	64	74	7,3
põhikool	313	28,9	61,2	81,6	28	64	74	9,7
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	722	66,7	63,3	84,4	20	66	75	8,8
kokku	1082	100	62,6	83,4	20	65	75	9,1

Vaadeldes eksamitulemusi soo lõikes, näeme, et tüdrukud sooritasid eksami keskmiselt poistest veidi paremini, tüdrukute keskmine tulemus punktides oli 64,5 ja poistel 61,6 (vt tabel 4). Poiste puhul torkab ka silma suurem standardhälve ehk tulemuste varieeruvus (9,4), mis viitab sellele, et tüdrukute tulemused on keskmiselt pisut ühtlasemad.

Tabel 4. Lõpueksami tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
poiss	587	54,25	61,6	82,1	22	64	75	9,4

tüdruk	495	45,75	64,5	85	20	66	75	8,6
kokku	1082	100	62,6	83,4	20	65	75	9,1

Graafik 1

2. Eksamiosade analüüs

Traditsiooniliselt järgis eksam integreeritud osaoskuste loogikat ja koosnes viiest osast: kirjutamine, kuulamine, lugemine, keelestruktuurid ja suuline osa. Analüüsime järgnevalt eksamitulemusi eespool toodud loetelu järgides erinevate osade kaupa. Analüüsi lugemist hõlbustab eelnev eksamitöö ja hindamisjuhendiga tutvumine (vt Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse koduleheküljelt www.ekk.edu.ee).

Tabel 5. Lõpueksami põhinäitajad osade kaupa

	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	kirjutamine	rääkimine
punkte	15	15	15	15	15
keskmine tulemus	13,9	11,6	11,3	12,5	13,3
keskmine sooritusprotsent	93,0	77,3	75,2	83,6	88,4
miinimum	0	1	4	1	0
maksimum	15	15	15	15	15
standardhälve	1,4	3,2	2,5	2,1	2,2

Kõrvutades osaoskuste tulemusi soo järgi, näeme, et kui üldiselt on tüdrukute keskmised osaoskuste tulemused poistest veidi kõrgemad, siis on poisid sel aastal sooritanud tüdrukutest veidi paremini lugemisosa ülesanded ning kuulamisosa keskmiste vahe on minimaalne (vt tabel 6). Produktiivsetes osaoskustes nagu kirjutamine ja kõnelemine on põhikooli lõpetajate hulgas tüdrukud üldiselt tugevamad.

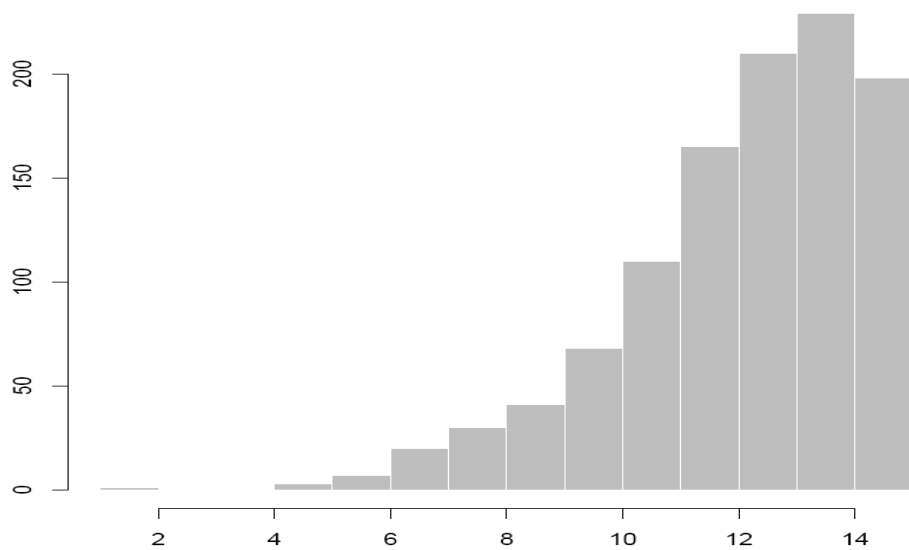
Tabel 6. 2009. aasta inglise keele lõpueksami keskmised osatulemused soo järgi

	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	kirjutamine	rääkimine
poisid	13,8	11,4	11,1	12,1	13
tüdrukud	14	11,2	11,6	13	13,6

2.1 Kirjutamine

Kirjutamisosa keskmine tulemus oli 83,6% ja keskmine punktisumma 12,5 (vt punktide jagunemist *graafikul 2*), (2008. a oli keskmine 84,8% ja 2007. a 84,5%). Õpilaste kirjutamisoskust kontrolliti kahe ülesandega, postkaardi ja kirja kirjutamisega. Kaardi kirjutamise keskmine tulemus oli 81,6% ja kirja puhul 84,6%, mis eelmise aasta statistiliste andmetega võrreldes on taas pisut ühtlustunud. Ka tänavu saadi pikema ülesande eest keskmiselt veidi kõrgemaid punkte.

Võrreldes seda, kuidas erinevates koolides hindamisjuhendist on kinni peetud, võib täheldada märkimisväärseid erinevusi. Kuna kirjutamise puhul on tegu subjektiivse hindamisega, siis võib mõnepunktilist kõikumist hinnates normaalseks pidada. Samas jäi mulje, et kohati suhtuvad õpetajad liiga loominguliselt hindamiskaala aspektidesse *Vocabulary* ja *Grammar / Spelling*, hinnates suhteliselt võrdväärseid töid ebajärjepidevalt kord nii, kord naa.

Graafik 2

Ülesanne 1

Tänukaardi kirjutamise eest oli eksaminandidel võimalik saada maksimaalselt 3 punkti (vt ka hindamisjuhend). Instruksioonis oli selgelt välja toodud ka nõue avaldada tänu kingituseks saadud DVD eest kokku kahel korral, nii kirjakese alguses kui lõpus. Enamasti õpilased seda ka tegid, samuti oldi üllatavalt loovad, mõeldes välja erinevaid sünnipäevakingiks saadud DVD-de variante, millest kõige levinumaks osutusid komöödia- ja õudusfilmid.

Erinevate koolide õpilaste töid läbi vaadates torkas silma, et hindamise rangus või leebus varieerus kooliti märkimisväärselt ning mõnes koolis 1-le punktile hinnatud tänukaart oleks teises maksimumi andnud.

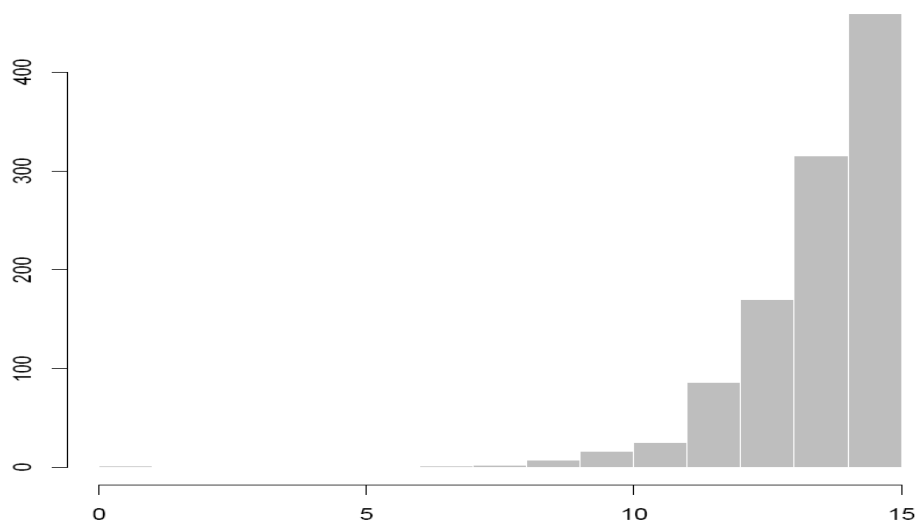
Ülesanne 2

Nagu eespool juba mainiti, said õpilased pikema kirjutise eest, võrreldes lühema kirjutamisülesandega, keskmiselt isegi pisut kõrgemaid punkte. Ka selle ülesande hindamisjuhendist kinnipidamisel koolides esines märkimisväärsed erinevusi.

2. 2. Kuulamine

Kuulamisosa keskmine tulemus oli 93% (13,9 punkti 15-st), mis on tunduvalt kõrgem keskmine kui eelmistel aastatel (vrld 2008. a 82%) (vt punktide jagunemine *graafik 3*). Õpilaste kuulamisoskust kontrolliti

kahe ülesandega, millest esimese puhul kuulasid õpilased raadiosaadet ja täitsid vastates tabeli, kuhu tuli õigesse ruutu linnuke teha. Teine ülesanne oli lünka täitmise ülesanne (ingl k *gap-filling*), mis põhines intervjuul kooliõpetajaga. Esimese keskmine tulemus oli 98,8% ja teisel 79,9%. Seega osutus esimene ülesanne õpilastele äärmiselt lihtsaks ja teine ülesanne jäi oma raskusastmelt keskmise kuulamisosa ülesande traditsioonilisse vahemikku.

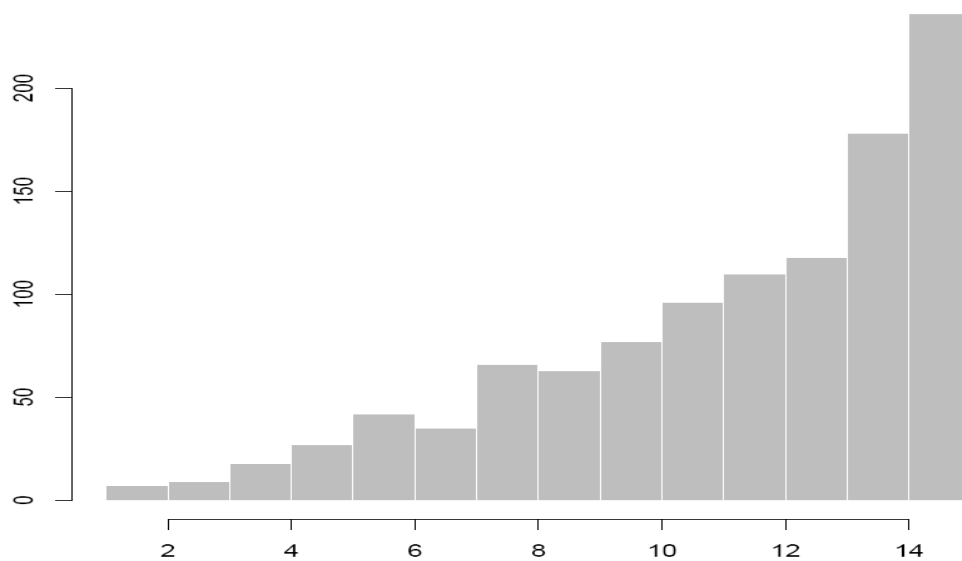

Graafik 3

Kuulamise teises ülesandes, kus õpilasel oli palutud lünka kirjutada kuni kolm sõna (*up to three words*), esines taas hindamisjuhendi erinevat interpreteerimist. Kuulamisülesandes ei hinnata sõnade õigekirja ja õigeks vastuseks loetakse variant, mis annab edasi võtmes leiduvate võimaluste mõtte. Kui sõna on õigekirjavigade tõttu loetamatu, arusaamatu või muutnud oma originaalset tähendust, loetakse vastus valeks ja õpilane kaotab punkti. Seega, väiksemad vääratused (nt asesõna valikus) on selle osaoskuse testimise puhul täiesti aktsepteeritavad. Näiteks võib tuua lünka nr 24 (*'To discipline her students she _____ or walks down to their seat'*) ning milles mõned hindajad olid valeks lugenud ka variandid *'call their names'* ja *'call their name'*, mis tegelikult lause mõtte arusaadavalt edastavad. Samas ei saa õigeks lugeda varianti *'she recalls their name'*, sest siin on sõna juba oma tähendust muutnud.

2.3. Lugemine

Lugemisosa keskmine sooritusprotsent oli 77,3 ja keskmine punktisumma 11,6 (vt graafik 4). 2008. aasta eksamil olid vastavad näitajad 80,5% ja 12,1, seega veidi kõrgemad. Õpilaste lugemisoskust kontrolliti kahe ülesandega, millest esimene oli nelja valikvastusega ülesanne (ingl k *multiple choice*) ning mis kontrollis õpilaste oskust aru saada erinevatest siltidest (ingl k *notices*). Teises ülesandes tuli õpilastel sobitada lünkadesse õige sõna (ingl k *matching*), artiklis oli juttu Londoni Notting Hilli linnaosas toimuvast igaaastasest multikultuursust propageerivast tänavafestivalist. Tekstist väljavõetud sõnad olid õpilastele pangas ette antud ja üks sõna pidi jääma üle. Esimese ülesande keskmine tulemus oli 81,9% ja teisel ülesandel 75%.

Graafik 4

Ülesanne 1

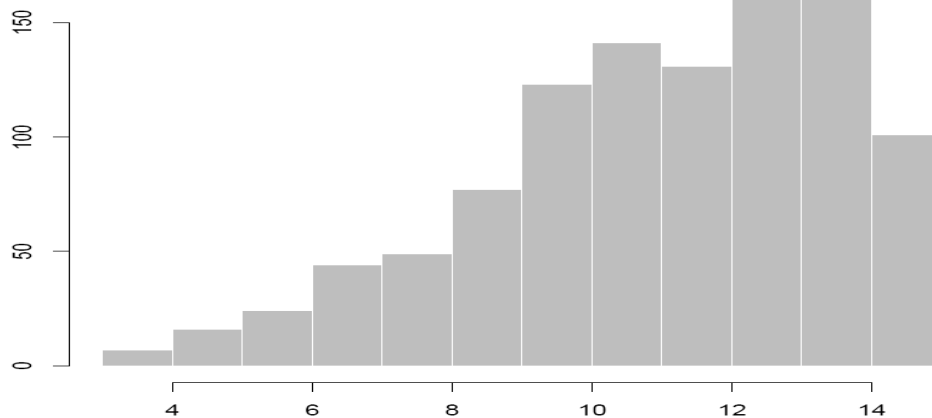
Nelja valikvastustega (A, B, C ja D) ülesanne osutus õpilastele suhteliselt kergeks (keskmine sooritusprotsent 81,9). Ülesanne koosnes viiest erinevast kuulutusest, millest igaühe kohta tuli õpilasel nelja valiku hulgas leida sobivaim. Ülesanne testis nii üldist arusaamist kui ka siltide detailset mõistmist. Raskeim oli viies küsimus, millele vastamisel eksiti kõige rohkem (49,4% õigesti vastanuid). Tegu oli sildiga „*Photography prohibited beyond this point*“, millele õige vastus oli variant C „*Photographs can be taken before the sign*“. Valesti vastanutest pakkus enamuse (25%) varianti A („*Pictures can be taken behind the sign*“). Ülejäänud üksikküsimuste lahendusprotsendid jäid vahemikku 82–97, ega valmistanud seega enamikule vastanutest raskusi.

Ülesanne 2

Lugemise teine ülesanne osutus õpilastele esimesest raskemaks, sooritusprotsent 75 jääb allapoole kogu eksami keskmist. Üksikküsimuste, mida oli ülesandes kokku kümme, keskmised lahendusprotsendid jäid vahemikku 60–84. Ülesanne testis eelkõige õpilaste oskust paigutada õige sõna sobivasse konteksti. Selleks et kogu ülesannet õigesti lahendada, ei piisanud vaid vajaliku sõna vahetust ümbrusest arusaamisest, vaid tuli ka mõista teksti kui tervikut. Ülesande kõige lihtsam üksikküsimus oli selle ülesande esimene (*'What was once started by a small group of dedicated trinidadian steel drummers in the 1960s is now one of the biggest **multicultural** festivals in the world'*) – keskmine sooritusprotsent 88. Raskeimaks osutusid üksikküsimus 32 (*'There are over 45 licensed stages each **equipped** with hundreds of speakers / ... /.'*) – sooritusprotsent 62 ja üksikküsimus 36 (*'Trinidadians are suitably **proud** as the Carnival draws on all aspects of their cultural heritage / ... /'*) – sooritusprotsent 60. Suhteliselt madala sooritusprotsendiga (67%) oli ka üksikküsimus number 38 (*'Groups from Bulgaria, Russia, Afganistan, the Philippines and Brazil are positively **encouraged** to join the festival and / ... /'*). Nagu raskeimaiks osutunud küsimuste põhjal võib järeldada, tuli õpilastel lisaks kontekstile tähelepanu pöörata ka vastavale verbivormile, mida antud lünk nõudis ning millega paljud eksaminandid toime ei tulnud. Vaadeldes eksamistatistikat võimekusgruppide lõikes, on siiski hea meel näha, et inglise keeles tugevad ja väga tugevad õpilased vastasid ka nendele küsimusele valdavalt õigesti ja eksitada lasid end valdavalt nõrgemad keeleoskajad.

2.4. Keelestruktuur

Keelestruktuuride osa keskmine tulemus oli 75,3% (keskmine punktisumma 11,3, vt *graafikut 5*), mis on pea sama, mis eelmise aasta keskmine (2008. a 75,4%). Erinevalt teistest samal eksamil testitavatest osaoskustest annab keelestruktuuri osas iga õige vastus 0,5 punkti. Õpilaste grammatikaoskust kontrolliti kolme ülesandega, millest esimene oli valikvastustega ülesanne (3 valikut), millega kontrolliti peamiselt ajavormide, eessõnade, artiklite ja asesõnade kasutust. Teises ülesandes tuli õpilasel ise lünka kirjutada õige eessõna. Kolmandas ülesandes testiti õpilaste oskust moodustada küsimusi, kusjuures ette oli antud vastus, mille põhjal küsimus tuli moodustada. Keelestruktuuride esimese ülesande sooritusprotsent oli 78; teisel ülesandel 76,8 ja kolmandal 68,2. Seega võib väita, et grammatikaülesannete gradatsioon suunaga kergemalt raskemale toimus ootuspäraselt.

Graafik 5

Ülesanne 1

Esimene, valikvastustega ülesanne kontrollis ajavormide, artiklite, eessõnade ja omadussõnade võrdlusastmete kasutust. Alustekstiks oli autentne artikkel, mis rääkis käpiknukkudest läbi aegade. Kõige keerulisemaks üksikküsimuseks osutus viimane – (eksamitöös number 52), millele õigesti vastas veidi üle poole õpilastest (61%). Küsimus testis artikli kasutust ja lausesse *'Often music plays a large part too'* soovisid paljud vastanutest panna nii artiklit *'the'*, kui ka jätta lünk tühjaks. Teiseks keeruliseks osutunud küsimuseks oli 48, mille puhul ei teatud õiget eessõna – sooritusprotsent 63 (*'They range **from** puppets tiny enough to fit on just one finger, to puppets / ... / '*). Kergeim küsimus oli seevastu eelmisele lausele eelnenud lauses (*'Today, puppets **are** largely for children's entertainment'*), mille puhul 96% vastanutest valis õige vastuse ning ilmselt oli siinkohal selgeks vihjeks lause alguses paiknev sõna *'today'*.

Ülesanne 2

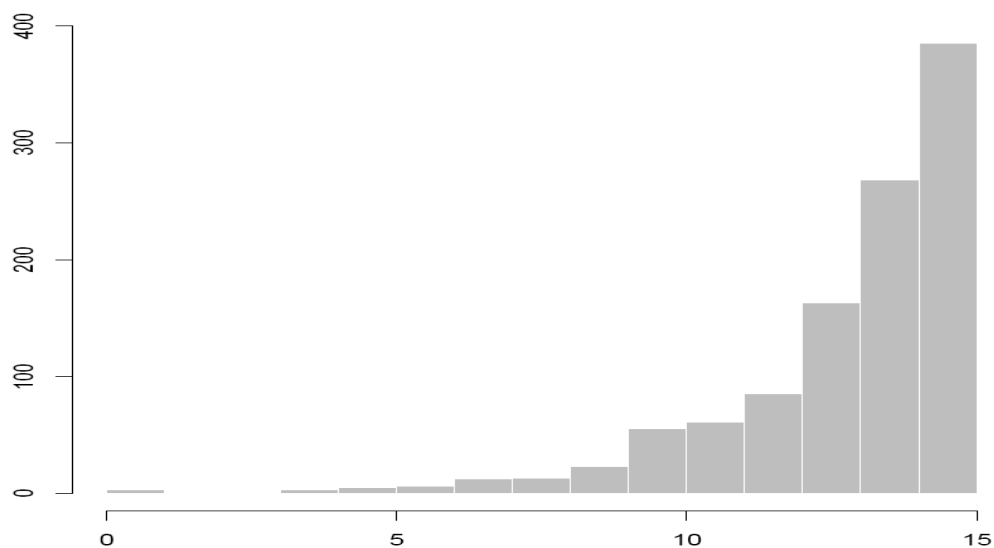
Teine ülesanne kontrollis eessõnade kasutust. Probleemseimaks osutusid küsimused number 56 ja 57, eriti 56-nda küsimuse (*'Always look **for** truth no matter where it takes you'*) puhul torkas statistilisi andmeid uurides silma kõrge eristusindeks (0,44), mis viitab sellele, et küsimus eristas väga hästi tugevaid õpilasi nõrgematest. Nõrgemad õpilased soovisid tihti kirjutada lünka sõna *'at'*. Samuti vastas ligi pool õpilastest (keskmine sooritusprotsent 52) valesti küsimusele number 57. Seevastu lihtsaima lüngana võib välja tuua küsimust number 61, millele oli kaks võimalikku õiget vastust (*'Artists are the few lucky people who can enjoy working **at / from** home'*) ning mille sooritusprotsent oli seetõttu ootuspäraselt kõrge – 96.

Ülesanne 3

Kolmas ülesanne, mis ettearvatult keelestruktuuride hulgas kõige raskemaks osutus, keskendus küsimuste moodustamisele. Kuna ülesanne oli oma raskusastmelt üle keskmise, siis osutus see õpilaste jaoks ka kogu eksami kõige keerulisemaks ülesandeks – keskmine sooritusprotsent 68,2. Omakorda selle ülesande raskeimad üksiküsimused olid 64 ja 67 (sooritusprotsent vastavalt 51 ja 58).

2.5. Kõnelemine

Eksami suulise osa sooritusprotsent oli 88,4 ja keskmine saadud punktisumma 13,1 (vt punktide jagunemist *graafikul 6*), mis näitab, et inglise keeles kõnelemine ei ole põhikooliõpilastele raske ja eksamivorm ei valmistanud samuti raskusi (vrld 2008. aastal 88,1%). Kõnelemisoskust kontrolliti pildi kirjeldamise, küsimustele vastamise ja lühikese rollimängu abil.

Graafik 6

Suulise osa hindamiskaala jäi 2008. aastaga võrreldes samaks. Hinnatavad aspektid olid ülesande täitmine, suhtlusoskus, sõnavara, grammatika ja hääldus/ soravus. Kõigil aspektidel oli võrdne osakaal (maksimaalselt 3 punkti). Tulemused olid järgmised: ülesande täitmine (keskmine sooritusprotsent 91,2), suhtlusoskus (keskmine 89,9%), sõnavara (keskmine 89,6%), grammatika (keskmine 82,3%) ja hääldus/ soravus (keskmine 89,1%). Ülesande täitmise ja häälduse/ soravuse aspektide kõrged keskmised näitavad,

et eksami formaati on õpetajad hästi selgitanud ja õpilased teavad, mida neilt nõutakse. Seega osutusi kõige lihtsamaks ülesande täitmise ja soravuse/ häälduse aspekt ja raskeimaks grammatika. Sõnavara suhteliselt kõrge keskmine (89,6%) näitab, et suulise osa temaatika on õpilastele jõukohane ja õppetöö käigus on õpilased hästi omandanud õppekavas toodud temaatika-alase sõnavara.

3. Kokkuvõtteks

Inglise keele põhikooli 2009. aasta eksami struktuur järgis varasemate aastate oma, samuti oli ülesannete tüübiga eelmistest eksamitest tuttav. Tervikuna oli eksam raskusastmelt eelmiste aastatega võrreldav ja erinevad osaoskusedki jäid oma traditsioonilisesse raskusastmesse.

Ülesannete gradatsioon osaoskuste lõikes kergemalt keerulisemale toomis reeglina eeldatavalt, võimaldades õpilasel kergemat ülesannet lahendades nõ üles soojeneda ja alles seejärel raskema ülesande kallale asuda. Kindlasti on endiselt oluline tagada õpetajatele piisav eksamialane koolitus, mis püüaks standardiseerida ja siluda erinevate hindajate varieeruvaid skaalade tõlgendusi ning tagada ühtsematel alustel hinnatud eksamitööd.

Irma Pöder

Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus

Peaspetsialist (inglise keel)